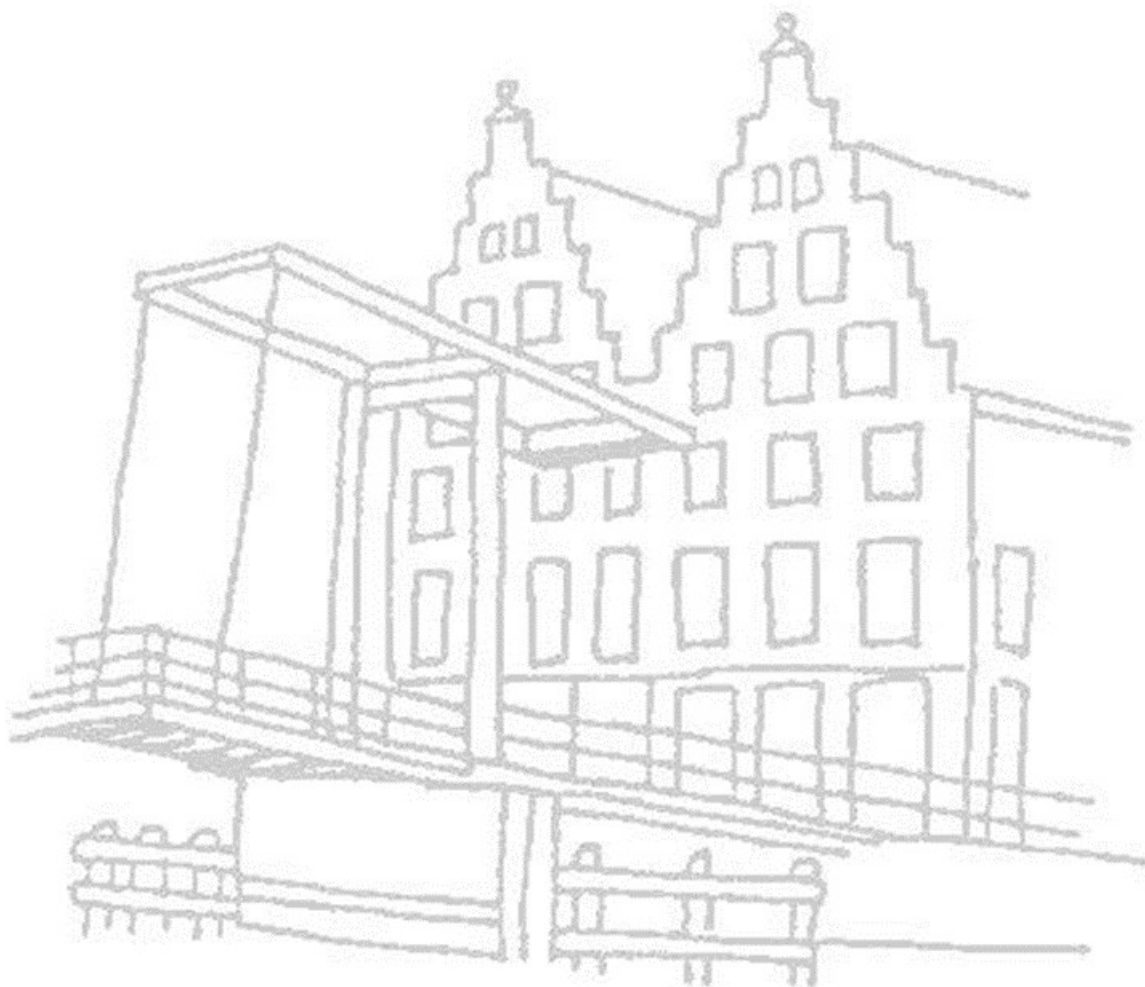

DE DIGITALE SPAARNEPOST

Nr 579 APRIL 2025

INHOUD VAN DEZE DIGITALE SPAARNEPOST:

Agenda: 7 mei 2025 Open middag

In memoriam: Ben Mannesse

Inleiding bij de Spaarnepost van April 2025

De lezing van Ton Dietz op de maartbijeenkomst

Poststuk van de maand

Digitale Filatelie

Robert Deuling: Franse cultuur op postzegels: lelie/lys

Jan Heijs: verder over Chagos

Ton Dietz: Geo-politieke realiteit: Groenland en Noord Canada

Postbeeld

Corinphila

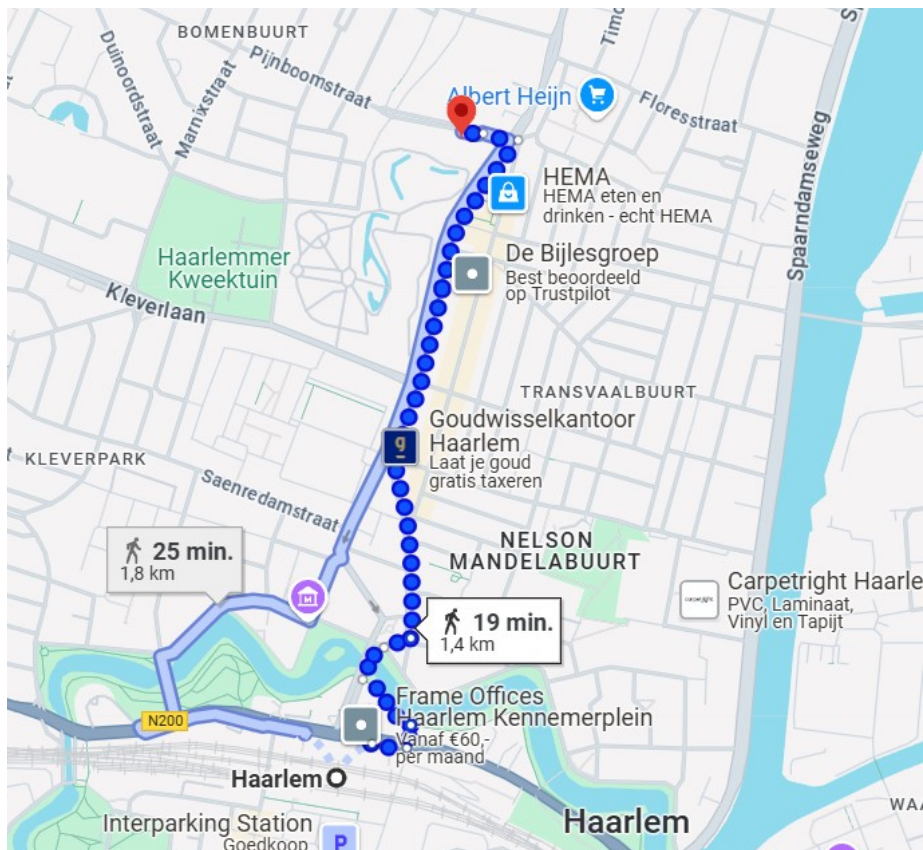

AGENDA

Open OHvZ middag: 7 mei 2025

(dus NIET op 25 april zoals eerder gemeld)

IEDEREEN IS WELKOM OM TE SNUFFELEN IN 5-CENT BOEKEN EN KENNIS TE MAKEN MET 'OP HOOP VAN ZEGELS'. Van 14.30-17.30 uur in De Schakel. Pijnboomstraat 19, Haarlem Noord.

IN MEMORIAM BEN MANNESSE

Toch nog onverwacht is op 28 maart jongstleden Ben Mannesse overleden. We hadden als bestuur de indruk dat het eigenlijk wat beter met hem ging nadat we in het najaar dachten dat Ben snel zou overlijden. We hebben bij hem thuis toen (op 27 september 2024) een lunch georganiseerd waarvan we dachten dat het een afscheid was. De foto getuigt van de sfeer waarin we toen bij elkaar waren.

Van links naar rechts: Ton Dietz (secretaris en Spaarnepost), Theo van Koolwijk (voorzitter), Ben Mannesse (veilingzaken), Luc Turkenburg (penningmeester en rondzendzaken) en Leo Koelemij (ledenadministratie en website).

Maar Ben knapte toch weer wat op en was ook nog steeds erg actief op ons 'signal' communicatiekanaal, al had hij op 1 september 2024 wel afscheid genomen van zijn rol als bestuurslid en als mede-organisator van de veilingen. Die rol is in het bestuur overgenomen door Dick Kerkvliet en de organisatie van de veilingen doet hij (zoals dat ook al lang het geval was) samen met Gerard Metselaar.

Ben was voor Op Hoop van Zegels een kanjer van een bestuurder. Hij werd lid van het bestuur in 1995 en werd daar verantwoordelijk voor de veilingzaken, als opvolger van Koos van Putten. Vanaf 2008 was hij ook de voorzitter van de nalatenschapscommissie. Bijna dertig jaar lang drukte Ben een stempel op de manier waarop Op Hoop van Zegels functioneerde en was hij de drijvende kracht achter de hoge kwaliteit en het grote succes van onze verenigingsveilingen. Hij onderhield daarbij ook het contact met Corinphila, onze vaste veilingpartner voor het 'grotere materiaal'. Ben was een markante persoonlijkheid tijdens de verenigingsavonden, waar hij ook regelmatig als plaatsvervangend voorzitter optrad. Zijn luide lerarenstem zullen velen van u zich nog wel herinneren. Naast zijn bestuurlijke taken was hij ook een enthousiaste verzamelaar van postzegels en poststukken

van diverse landen (o.a. Nederland, Zweden), maar ook van de postgeschiedenis van enkele belangrijke historische gebeurtenissen (bijv. rond de Spaanse Burgeroorlog). Ben was een indrukwekkend mens en een hele fijne collega in ons bestuur. En voor de Haarlemse filatelie was Ben van onschatbare waarde. We zullen hem erg missen.

Bestuur OHvZ

INLEIDING BIJ DE SPAARNEPOST VAN APRIL 2025

Sinds ik de zorg op me genomen heb voor het maken van de Spaarnepost nadat Dirk de Geus dat vele jaren met liefde en toewijding had gedaan doe ik het elke maand met veel plezier. Ik sta dan in mijn inleiding stil bij wat er zoal is gebeurd in onze vereniging (en vooral bij de laatste veiling) en ik verwerk de veilingresultaten in een overzicht en zet de informatie over de nieuwe veiling zoals ik die aantref op onze website ook even over in ons blad. Al een hele tijd maak ik steeds het poststuk van de maand (vaak ook na tips van leden of op basis van wat onze website aan heel veel interessants te bieden heeft, ook vaak uit verzamelingen van onze leden). Ik vermeld ook steeds wat er te vertellen is over digitale filatelie (mede op basis van wat ik als redacteur van ons landelijke Maandblad doe). Ik bewerk de leuke stukjes van Robert Deuling over Frankrijk en af en toe komt er ook wat andere kopij binnen. En sinds kort maak ik stukjes die stilstaan bij de geo-politieke situatie in de wereld en hoe dat met postzegels of poststukken is te illustreren. Af en toe vraag ik op de verenigingsavonden of in ons bestuur of er niet wat meer mensen zouden willen schrijven, maar daar komt tot nu toe nog niet veel respons op. Maar dat is het geval bij heel veel postzegelblaadjes die ik ken. Het maken van de Spaarnepost is een vaste taak geworden voor het laatste weekend van elke maand; een paar uur werk, maar leuk werk. En meestal maak ik snel daarna de digitale versie (die alles bevat, behalve de pagina met persoonlijke informatie en de veiling, want die staat toch ook al steeds online).

Zo was ik op zaterdag 29 maart ook weer begonnen met het maken van deze april aflevering toen het droevige bericht binnenkwam over het overlijden van Ben Mannesse. En toen werd het opeens moeilijk om de rest van de voorbereiding te doen. Al die mooie momenten met onze karakteristieke Ben speelden steeds door mijn hoofd, zijn bulderende lach, zijn breedsprakige inbreng op onze bestuursvergaderingen en bij zijn bezoeken aan ons thuis, zijn kwetsbaarheid ook, de grote man met een klein hartje. En zijn pakkende verhalen over alles wat hij had meegemaakt in het onderwijs. Uiteraard ook zijn enthousiaste verhalen over de veilingen die hij weer had gemaakt met Dick en Gerard en over zijn eigen verzamelingen. En af en toe kwam hij ook met postzegelcadeautjes aanzetten en dat waren stevast prachtige aanvullingen voor mijn eigen verzameling (en veel anderen zullen dezelfde ervaringen hebben gehad). Andersom was hij ook altijd blij met bijzonderheden over Nederland en vooral Zweden. Zijn prachtige postzegelverzameling komt gaandeweg bij onze veiling onder de hamer. Alle leden van onze vereniging kunnen dan een stukje meegenieten van wat Ben allemaal heeft verzameld in zijn postzegelleven. Ben, niet alleen ik ga je vreselijk missen. Het

leven komt. Het leven gaat. En maak er in die tussentijd iets moois van! Dat heb jij ook gedaan.

Ton Dietz

DE LEZING VAN TON DIETZ BIJ DE MAARTBIJEENKOMST: HET INTERNET ALS HULPMIDDEL VOOR @FILATELISTEN

19/3/2025 (degenen die toen aanwezig waren kregen dit al op papier mee naar huis; nu ook voor degenen die niet konden komen).

- ❖ Op het laatste Winterstamps symposium in Veenendaal, op 21 februari 2025 was er een discussie over de **voors en tegens van 'internet'** voor de filatelie. Ik mocht daar aftrappen met mijn stelling dat internet een handig hulpmiddel is voor filatelisten en daarover zal ik in deze lezing meer vertellen. Mijn bijdrage werd gevolgd door John Kuin, veilinghouder bij Rietdijk, die stelde dat de postzegelhandel niet meer buiten internet kan ('een noodzaak') en het werd afgesloten door André Scheer, lid van ZHPV en 'internationaal exposant', die optrad als 'spelbreker'. Hij belichtte vooral het dreigende verloren gaan van onderling 'fysiek' contact bij tentoonstellingen.
- ❖ Ik was uiteraard gevraagd om dit te doen vanwege mijn **rubriek 'digitale filatelie'** in het Maandblad en vanwege mijn rol bij het advies aan de KNBF over digitalisering in 2021.
- ❖ Ik startte mijn verhaal met de constatering dat de **fysieke briefpost op zijn retour** is door de opkomst van internet en dat geldt ook voor postzegels (en het verzamelen ervan). Maar de pakketpost is booming!
- ❖ Het **postbedrijf** zelf is zich aan het aanpassen en het volgen van postzendingen online is 'gewoon' aan het worden; ook dankzij de codes op postzegels zelf en op brief- en pakketstrookjes. Her en der (IJsland, Denemarken) zijn postbedrijven zelfs opgehouden met het bezorgen van briefpost en met postzegels.
- ❖ Ik heb daarbij gewaarschuwd: postbedrijven gaan in situaties waarbij het internet wordt aangevallen weer cruciaal worden voor communicatie: re-nationaliseer op tijd en zorg dat de Post haar functie dan goed kan vervullen (inclusief Veldpost). Zie het **in stand houden van 'fysieke' postbezorging als een 'back up'** voor als het fout gaat met internet.
- ❖ Maar: **zolang Internet er is, is het een handig hulpmiddel** voor de individuele filatelist en voor handelaren.
 - ◆ Als koper (veilingen en via mail- en social mediacontact)
 - ◆ Als verkoper
 - ◆ Als tentoonsteller van je pronkstukken: digitale tentoonstellingen, op verenigingswebsites en via sociale media
 - ◆ Voor het opzoeken van filatelistische informatie
 - ◆ Vrijwel alle postzegels en veel stempels en poststukken zijn vindbaar op het web: zeer breed aanbod van online filatelistische informatie inclusief cursussen en youtube films
 - ◆ Er zijn diverse online catalogi, deels gratis en deels achter betaalmuren
 - ◆ Veel filatelistisch geschreven erfgoed (tijdschriften; websites; bibliotheken) is online vindbaar en doorzoekbaar
- ❖ Maar internet is ook **een handig communicatiemiddel voor verenigingen**:

- ◆ Eigen verenigingswebsites maken informatie over het verenigingsleven en verenigingsbladen veel breder toegankelijk dan op de klassieke manieren
 - ◆ Op verenigingswebsites kan veel informatie worden geplaatst over de postgeschiedenis van de streek en kunnen digitale tentoonstellingen worden geplaatst, zoals wij dat doen bij OHvZ
 - ◆ Besturen kunnen online vergaderen (en doen dat ook volop)
 - ◆ Communicatie met leden (en tussen leden en besturen) gaat veel sneller en goedkoper
 - ◆ Veel verenigingen sturen hun periodieken niet langer fysiek op, maar via email (en soms ook met aandacht op Facebook, Instagram etc.): veel goedkoper en sneller
- ❖ Dankzij internet is de **filatelie veel mondialer** geworden
- ◆ Filatelistische informatie van postbedrijven (en de UPU), verenigingen, koepels (KNBF; FIP, FEPA etc), veilinghuizen, handelaren etc. is mondiaal te bekijken en dankzij vertaalmachines ook toegankelijk voor mensen die de taal niet kunnen lezen
 - ◆ Kopers en verkopers zijn internationaal actief en ook individuele filatelisten en verenigingen uit de hele wereld communiceren online met elkaar
 - ◆ Maar: vervalsers en fraudeurs zijn ook mondiaal actief!
 - ◆ En niet alle websites zijn veilig en betrouwbaar...
- ❖ En verder:
- ◆ Je kunt, zo gewenst, ook eigen online verzamelingen op gaan zetten!
 - ◆ Je kunt online inspiratie opdoen voor het vinden van nieuwe thema's en het organiseren van je eigen verzameling(en)
 - ◆ Je kunt je eigen albumbladen ontwerpen en printen
 - ◆ Je kunt postzegels en poststukken sterk vergroten en in detail bestuderen
 - ◆ Je kunt je publicaties in (online) filatelistische en niet-filatelistische media veel breder illustreren met postzegels, stempels en poststukken die je van het internet 'plukt' (maar geef altijd de bron!)
 - ◆ Je kunt gemakkelijk persoonlijke postzegels maken
- ❖ Waarschuwingen:
- ◆ Staar je niet blind op de 'eeuwigheidswaarde' van internet en internetbronnen
 - ◆ Technisch verouderen systemen snel en er zijn regelmatig 'updates' nodig; soms ook helemaal opnieuw beginnen
 - ◆ Politiek-militair is er een kans dat het internet zodanig aangevallen wordt dat het (tijdelijk of voor lange tijd) onbruikbaar wordt
 - ◆ Zorg altijd voor 'fysieke back-ups' van wat niet verloren mag gaan
 - ◆ Wat je op internet vindt kan 'valse informatie' zijn; zoek altijd naar meerdere bronnen!

POSTSTUK VAN DE MAAND: SIPKES

Op onze website hebben we langzamerhand al heel wat staan over de postgeschiedenis van bedrijven in Haarlem en omgeving: <https://ohvz.nl/postgeschiedenis/bedrijvenpost/>

We hebben tot nu toe aandacht besteed aan Joh. Enschede (2x), aan de Witco raffinaderij, aan de Haarlemmerolie, aan de wijnhandel, aan tabaksbedrijven (vaak ook postagentschappen), aan de zakelijke dienstverlening in al zijn facetten en aan overheidsdiensten van provincie en gemeente. Recent hebben we ook een stuk toegevoegd over Droste, de fabriek van chocoladeletters en cacao ([droste bij ohvz](#)). En we gaan nu verder met de overige voedingsmiddelen.

We hebben tot nu toe informatie verzameld over de volgende sectoren en de bedrijven daarbinnen:

Banketbakkers: Bogerd Patisserie, G. v.d. Boogaard, Koek- en Banketbakker, C.H. Smit, Banketbakker, N. Zaal Azn, Confiseur, Patissier, Glassier.

Boeren: J.W. Braakman, agrariër, Halfweg

Brood, koek en beschuit: Firma Van Bergen. Eerste Haarlemsche Beschuitfabriek: de Korenbloem, (Henri J.) Carels Meel- en broodfabrieken, Van Dijk's Koek- en Beschuitfabriek 'De Volharding', H. Franken Jr. Electrische Brood- en Beschuitfabriek, Fa C.J. Henning. Banketbakkerij en kokerij, W.F. Sandijck. Electrische Bakkerij, J. Smit & Zonen. Electrische Luxe Bakkerijen, Bakkerij de Tijdgeest, VD Bakkerijen, Vermaat's Bakkerijen, G. de Vries Gzn Beschuit

Cacao: naast Droste ook: Union Cacao- en chocoladefabriek

Delicatessen (zoals het nu zou heten): F.A. Beelen, vruchten/fruit, comestibles, delicatessen en fijne vleeschwaren, C.H.S. Heilker, Groothandel in delicatessen, J.N.J. Hoogeboom. Boter, Kaas en Eieren, Comestibles en Vleeschwaren, A. v. d. Maaren Jansen. Delicatessenhandel, koloniale waren, Willem Stuve. Nougat Hofleverancier, P. Waterschot. Fijne vleeschwaren, eieren en comestibles, E.P. Westerveld & Zoon. Koloniale waren en comestibles

Graanhandel: Van Waveren's Koninklijke Graanhandel NV

Jamfabriek: Sipkes' Jamfabriek /'Stoomfabriek van vruchtenmoes'

Koffie en thee: Bakker & Co, A.F. Kremer: Stoom-Koffiebranderij en theehandel

Kruideniers: G.W. Vosshard Kruidenierswaren

Margarine: J. v.d. Griendt & Zn, Margarinefabriek, Margarinefabriek v/h Cohen & van der Laan

Melk- en kaasbedrijven: Coöperatieve Haarlemsche Centrale Melk Inrichting met eigen laboratorium, Hartenlust Melkinrichting, De Sierkan Melkinrichting, Uniekaas

Mosterd, azijn en ingemaakte groente: Eerste Haarlemsche Mosterdfabriek (M&S), Firma J. Haas & Zn: Azijnmakerij/Rozijn-Azijnfabriek "Het Anker", Kühne (augurken en andere vegetarische producten)

Suikerindustrie: CSM Suiker; NV Centrale Suiker Maatschappij; Suikerfabriek "Holland", Halfweg

Veevoeder(machines): Hosokawa-Nauta Europe BV. Eerder: Nutamix NV/BV

Vriesbedrijven: Diepvries Unie BV, VEN Diepvries BV

Er moet natuurlijk nog veel meer zijn en zoals gebruikelijk hierbij de oproep om door te geven wat er nog extra wordt gevonden.

Tot nu toe hebben we vooral poststukken en ander materiaal verwerkt van onze OHvZ-leden Dirk de Geus, Jan Groenendijk, David Haug, Dick Kerkvliet, Ronald Notenboom (en een anoniem OHvZ lid), naast veel materiaal van Delcampe en ook wat van eBay, Verzamelaarsmarkt en ons eigen jubileumbok uit 2011. En een paar foto's uit het Noord-Hollands Archief.

Dit 'poststuk van de maand' is ook opgenomen in deze online verzameling. Het is een van de vele poststukken die we digitaal hebben verzameld van de jamfabriek Sipkes. Het komt uit de verzameling van David Haug, die hij heeft overgenomen van de fameuze OHvZ verzamelaar P. Engelenberg. Het is een fraaie brief van Haarlem naar Dresden, verstuurd op 28 augustus 1900, naar het verblijfsadres van de Heer J. Sipkes, verstuurd met een firma-enveloppe. Bijschrift in de verzameling: "Geldigheidsduur: 1.8.1899 – 31.12.1935. Tarief voor brieven naar het buitenland: 1.7.1875 – 1.10.1907 per 15 gram: 12 ½ cent". Grootrondstempel Haarlem en gefrankeerd met 4 x 3c en 1 x ½ c. = 12½ c.

Het poststuk is vlak voor de tijd dat de heren Sipkes een nieuwe fabriek openden aan het Noorder Buiten Spaarne (zie: https://nl.wikipedia.org/wiki/Pulp- en_Jamfabriek_Kenau), een fabriek die van 1901 tot 1908 in bedrijf was. De poststukken die we op onze website tonen lopen van 1880 tot 1910.

DIGITALE FILATELIE

In het aprilnummer van Filatelie wordt in de rubriek 'digitale filatelie' stilgestaan bij het feit dat het vijftig jaar geleden is dat de Vietnam oorlog was afgelopen. Digitaal is daar heel veel over te vinden. Op onze eigen website is nu het artikel over Droste te zien ([droste](#)) en binnenkort ook het volgende artikel over Haarlemse bedrijvigheid: over de andere voedselbedrijven (zie hierboven bij het poststuk van de maand!). En we hebben al eerder gemeld dat er een bibliografie is opgenomen met alle publicaties die filatelistisch Nederland heeft uitgegeven in 2023: [filatelistische bibliografie 2023](#). 2024 volgt later dit seizoen.

Robert Deuling: Franse Cultuur op Postzegels: LELIE/LYS

Lelie (*Lilium*) is een geslacht van kruidachtige planten, behorend tot de familie *Liliaceae* (liefamilie). Het geslacht telt meer dan honderd soorten, waarvan de meeste voorkomen

op het Noordelijk Halfrond. De planten uit het geslacht zijn vooral bekend als tuinplanten. Sommige soorten hebben eetbare bollen.

Van *lelie* naar *le lys*: fleur-de-lys (ook *fleur-de-lis* of *Franse lelie*)

De naam betekent letterlijk *leliebloem*, hoewel het symbool in feite een gestileerde iris is welke in het Nederlands echter ook wel een *lis* genoemd wordt. *Lys* of *lis* betekent in het Frans echter wel degelijk lelie. Hoewel deze verwarring plus de uiterlijke en taalkundige gelijkenissen tussen de iris en de lelie anders doen verwachten, zijn de twee bloemen niet deel van dezelfde plantkundige familie. Het is een klankverwantschap.

In gestileerde vorm wordt het veel gebruikt als logo. Bijvoorbeeld voor scouting. (Y787)

De fleur-de-lys wordt gebruikt in de heraldiek en wordt dan vooral gerelateerd aan Frankrijk.

Het wapen van de Franse koningen bestond tot 1376 uit een veld van azuur (blauw) bezaaid met lelies van goud; nadien werd het een veld met drie gouden lelies (2-1; twee boven en een onder) op een veld van azuur.

De Bourgondische hertogen voerden als zijtak van het Frans koninklijk Huis de lelies ook in hun wapen.

In Nederland zou je verwachten, dat de gemeente Lisse de lys (lis) of de lelie in hun wapen zou afbeelden. Niets is minder waar. Wel komt de lelie voor in het noordelijk hiervan gesitueerde bollengemeente Hillegom.

Gemeentewapen van Lisse Gemeentewapen van Hillegom

Van *le lys* naar *le lit* : ook een klankverwantschap

Herbergen waren meestal gevestigd op plaatsen waar veel reizigers langs kwamen. Ze beschikten meestal over stallen voor de paarden van ruiters en (post)koetsen. Vaak kon hier ook van paarden worden gewisseld. De paarden werden dan uitgespannen. Terwijl het gebouw dan de naam kreeg van 'uitspanning'. De wachttijd werd door de reizigers gebruikt om iets te nuttigen.

Herbergen bestonden uit een gelagkamer, waar gegeten en vooral gedronken werd. Daarnaast was er een ruimte waar geslapen kon worden. Dat waren meestal geen aparte kamers maar het was een gemeenschappelijk vertrek. Naarmate mensen welvarender werden, werden wel aparte kamers ingericht. Aanvankelijk sliep men op stobalen. Enkele herbergen beschikten over een bed. In Frankrijk werd dat aangeduid op een bord naast of boven de ingang met de tekst "le lit on dort".

Van *le lit on dort* naar *le lion d'or*, weer een klankverwantschap!

Toen steeds meer herbergen over bedden beschikten en dit dus niet meer bijzonder was, heeft de herbergier de tekst soms veranderd naar "le lion d'or". De gouden leeuw vond men bijzonder genoeg.

De leeuw komt veel voor op wapens. Zie bijvoorbeeld het wapen van de Franse gemeente Lyon. Bovendien staan in de bovenbalk een drietal gouden lelies in een balk van azuur. (Y572)

Dat heeft ongetwijfeld te maken met het feit, dat de stad in 461 door de (Germaanse) Bourgondiërs op de Romeinen werd veroverd en toen de hoofdstad van het koninkrijk Bourgondië werd.

De lys komt voor op enkele Franse postzegels: (Y2766 Lys de mer; zie [Yvert 2766-2769](#)), (Y3056 Parc des Pyrénées met Isard en lis jaune; zie [Yvert 3056](#)) en (Y2267 Lys martagon, *Lilium montanum*). De laatst genoemde postzegel wordt getoond.

De FDC heeft de volgende eerste dag stempel.

Voor het samenstellen van deze tekst en de afbeelding is gebruik gemaakt van Wikipedia. De postzegels zijn de Timbres de France uit de Catalogue van uitgever Yvert & Tellier.

Jan Heijs: verder over Chagos

Naar aanleiding van het artikel over de Chagos eilanden in het maartnummer van de Spaarnepost kan ik melden dat de postadministratie van de British Indian Ocean Territory hun post verzendt via de Amerikaanse Veldpost op het eiland en niet met de eigen postzegels. Vragen van mij aan hen over het ongeldig verklaren van de BIOT postzegels en het feitelijk gebruik erna werden vaag beantwoord. Om erachter te komen wat er gebeurde heb ik gewoon enkele postzegels besteld. Bijgaand de brief via de Amerikaanse veldpost waarin deze aankwamen. Deze mag natuurlijk desgewenst afgebeeld worden (dank Jan!).

Ap Koopman schreef in The New Cartophilatelist van oktober 2024 (nr 87) ook over 'The British Indian Ocean Territory: the Chagos Archipelago'. Dit is de eerste en de vijfde bladzijde van dat artikel, met op de vijfde bladzijde een verwijzing naar dit poststuk van Jan Heijs.

Number 87

October 2024

COLLECTORS OF MAPS ON STAMPS

New CartoPhilatelist®

The British Indian Ocean Territory: The Chagos Archipelago Ap Koopman

There are currently more than 120 territories disputed between countries. This figure does not include territories claimed by separatist movements and disputed territorial waters.

Often these disputes are legacies from colonial times. Notwithstanding the general decolonization movement effectively starting in the 1950s, some colonies, with small populations and apparently few natural resources, had such strategic value to the relevant colonial power that every effort was made by that power to retain them, often giving rise to disputes with the local people or with neighboring, often decolonized, territories. One example where every effort has been made to preserve the colonial status of the territory is the Chagos Archipelago in the Indian Ocean (Figure 1).

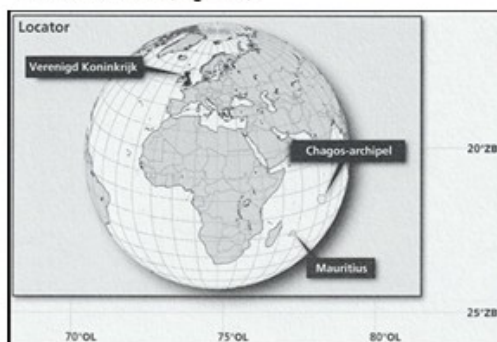

Figure 1: World map from *De laatste kolonie* (The Last Colony), with the locations of the Chagos Archipelago and Mauritius shown.

The Chagos Archipelago is a group of seven atolls that together comprise more than 60 individual tropical islands. With a land area of 60 km², this group lies in the middle of the Indian Ocean. The archipelago was long the home of the Chagossians.

Figure 2: BIOT Scott 12/Mi 12. map of Indian Ocean showing Mauritius, Madagascar and Seychelles with BIOT overprint.

name of the British Indian Ocean Territory (BIOT) (Figure 2). The purpose was to allow the construction of military facilities for the mutual benefit of the United Kingdom and the United States. At the southern end of the Chagos Archipelago lies one island that ordinary citizens are not allowed to enter: Diego Garcia, discovered four centuries ago by a Portuguese sailor, who gave it his own name (Figures 3 and 4).

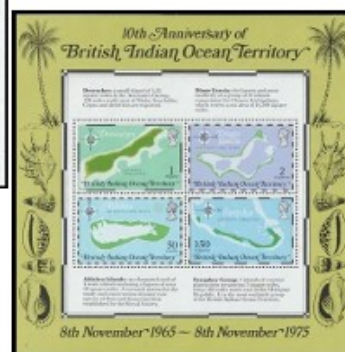

Figure 3: BIOT Scott 85a/Mi B2. 10th Anniversary of BIOT with images and description of the islands of Desroches.

(Continued from Page 4)

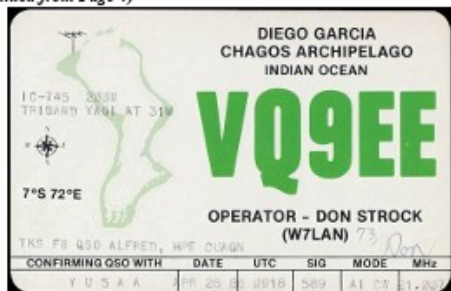

Figure 22: QSL card verifying amateur radio contact between Diego Garcia and Don Strock in Anacortes, Washington, U.S.

As a result of the International Court of Justice ruling that the Chagos Archipelago (including Diego Garcia) was part of Mauritius, on August 27, 2021, the UPU banned the use of postage stamps issued by the British Indian Ocean Territory. The last BIOT stamps were issued on June 8, 2021, a set of six with the theme Marine Life – Angelfish, which are no longer available. Thereupon, the BIOT Post Office suspended the outgoing mail service.

There are some interesting stories about what happened after BIOT stamps were no longer valid for postage. A letter with a BIOT stamp, postmarked at Diego Garcia Dec. 17, 2021, was sent to Steven Zirinsky, a New York City stamp dealer. This shows the UPU mandate was not yet active at that time (Figure 25). Both the British and American field posts (FPO) were and still are active on Diego Garcia. In both cases, Sure (Diego Garcia) Ltd is the company that handles postal shipments from Diego Garcia.

In a letter dated Feb. 23, 2022, BIOT stamps were sent by the British FPO (Diego Garcia) via Singapore to Mr. Zirinsky in New York (Figure 23). Mr. Heijs' request to the post office of Diego Garcia, in early 2022, for a letter with stamped BIOT stamps was answered evasively. However a letter, cancelled July 27, 2022, with BIOT stamps was sent from Diego Garcia via FPO from the U.S. to Mr. Jan Heijs home address in Amsterdam. (Figure 24). ♦

Figure 23: Letter from Diego Garcia to New York City, U.S. via Singapore. February 23, 2022 postmark.

Figure 24: Letter forwarded to Amsterdam from New York City. July 27, 2022 postmark.

Figure 25: Letter postmarked in BIOT sent from Diego Garcia to New York City in envelope shown in Figure 23. December 17, 2021 postmark.

Sources:

- Winchester, Simon (2008): *Buitengewesten: reizen naar de overblijfselen van het Britse wereldrijk* [Outer Lands: Traveling to the Remnants of the British Empire]. Uitgeverij Atlas, Amsterdam.
- Schalansky, Judith (2009). *Atlas der afgelegen Inseln* [Atlas of Remote Islands]. Mareverlag, Hamburg.
- Signer, David (2016): *Grenzen erzählen Geschichten* [Borders Tell Tales]. Neue Zürcher Zeitung, Zurich.
- van Bokkum, Mil (2021). *Grensstreken* [Border Regions]. Uitgeverij Van Oorschot, Amsterdam.
- Sands, Philippe (2022). *De laatste kolonie* [The Last Colony]. Uitgeverij Spectrum, Amsterdam.
- Various media sources and Internet sites.
- Letters with (inside) BIOT stamps from Diego Garcia after 2021; courtesy of Jan Heijs.

Voor wie geïnteresseerd is in **kaarten op postzegels**: de cartophylic society bestaat al vanaf 1955 ([mapsonstamps](https://www.mapsonstamps.com/)) en geeft 'the new cartophilist' uit: [thenewcartophylist](https://thenewcartophylist.com/). Er is ook een uitgebreide persoonlijke website van een zekere Gilad: [Gilad](https://gilad.com/).

Geo-politieke realiteit : Groenland en Noord Canada

Ton Dietz

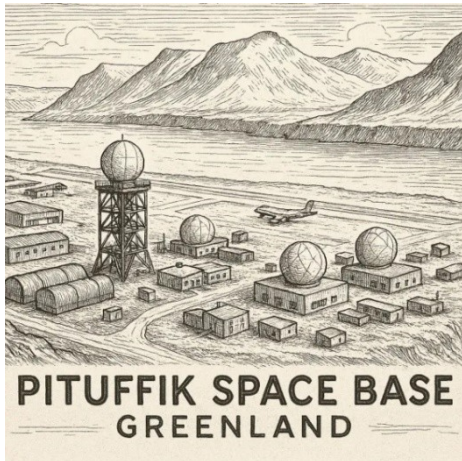
Klimaatverandering gaat het snelst in de extreemste gebieden, zoals het noordpoolgebied. Dat betekent niet alleen dat een noordelijke doorvaart (ook voor marineschepen) beter mogelijk gaat worden, maar ook dat minerale rijkdommen beter exploreerbaar en exploiteerbaar worden en dat is vooral van groot belang voor de 'zeldzame aardmetalen' waar de smartphones, computers en energievretende AI infrastructuur grote behoefte aan hebben en nog veel meer zal krijgen. Een ander gevolg van klimaatverandering is het snel opschuiven van de tarwe- en bosgrenzen naar het noorden, waar vooral de uitgestrekte noordse gebieden van Rusland (uiteraard inclusief Siberië) en Canada profijt van zullen gaan hebben. En als die noordse gebieden warmer gaan worden brengt dat meer methaan in de lucht (de permafrostgebieden schuiven ook naar het noorden; zie: [klimaatverandering](https://klimaatverandering.nl/)) en dat zorgt weer voor een versnelling van de klimaatverandering, waardoor de voordelen verder zullen toenemen (en de nadelen in de rest van de wereld). Klimaatverandering kent

'winners' en 'losers'. En omdat Trump's Amerika bij de winners wil horen heeft hij zijn oog laten vallen op Groenland en op Canada. Voor Canada zal daarbij vooral het strategische belang van het noorden een rol spelen. Voor Groenland is dat evident. De Amerikanen hebben daar al een militaire basis, die nu Pituffik Space Base heet ([wikipedia](#)) en vroeger Thule. Dat heeft een interessante voorgeschiedenis, ook postaal. Hoewel er al eerder door Amerikaanse ontdekkingsreizigers contact was gelegd met de nomadische Inuktuin, vestigde de Deense ontdekkingsreiziger Knud Rasmussen er een missie- en handelspost. Hij noemde de plek Thule naar het klassieke 'ultima Thule', een benaming in de oudheid voor het 'uiterste Noorden'. In 1917 gaven de Verenigde Staten hun territoriale claims op (die ze tot dan toe blijkbaar hadden) en Denemarken nam de controle over het dorp over in 1937. Groenland had tot dan toe Deense postzegels gebruikt, met uitzondering van Pakketzegels (van het Koninklijke Groenlandse Handelskantoor; maar zonder landsnaam) vanaf 1905. In 1938 werden er voor Groenland als geheel en voor Thule postzegels uitgebracht. Tijdens de Tweede Wereldoorlog sloot de Deense ambassadeur in de VS een overeenkomst met de Amerikanen om Groenland tegen Duitse agressie te verdedigen, toen Denemarken onder de voet was gelopen. De Amerikanen bouwden o.a. in Thule een Amerikaanse basis en vanaf 1951 werd die uitgebreid tot een belangrijk schild tegen de Sovjet Unie. Het is de meest noordelijke militaire basis van de VS en dat is het dus nog steeds. In 2020 werd Thule Air Base formeel overgedragen aan de United States Space Force. Op 6 april 2023 werd Thule omgedoopt tot Pituffik Space Base.

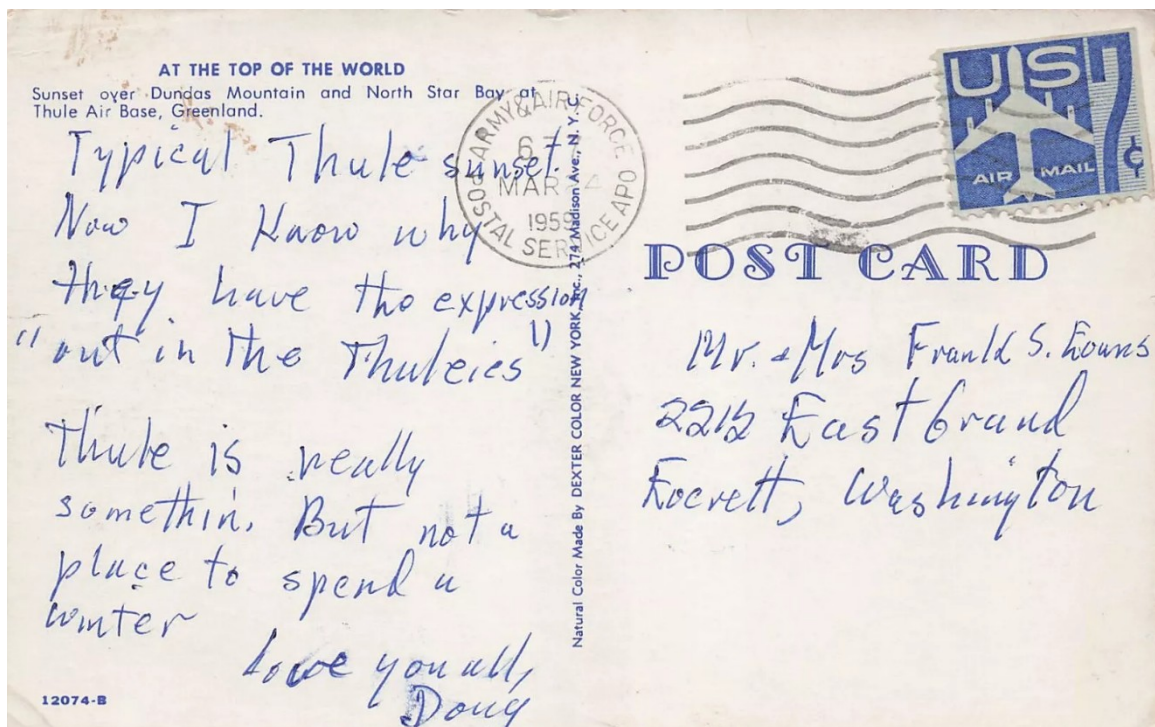
Op het internet is er een document te vinden waaraan militairen die gestationeerd worden op Pituffik een handleiding krijgen voor hun verblijf daar. Daar zit ook deze informatie bij over 'Post': *"USPS/APO can be used to send cargo or personal items: • Packages may not exceed 70 lbs. • Packages may not exceed 108" in combined length and girth. (L+W+H total inches) • Packages must be hand-delivered to the post office. (USPS requirement). Many vendors do not ship to APO/FPO addresses. • Other local, state, and country restrictions may apply. • Allow at least 3 weeks for delivery depending on size and cube of your package. APO*

address: Battelle ARO/NSF, Addressee Name PSC 1501, Unit 82501 APO, AE 09704". Zie: [Pituffik handleiding](#).

Tekening van [Pituffik](#) en Vice-President Vance op bezoek in Pituffik, op 28 februari 2025 [VP op Pituffik](#)

Ik vond op internet dit poststuk, uit 1959, verstuurd vanaf de Thule Airbase en met een Amerikaanse postzegel! Maar nog geen poststukken van de tijd vanaf 2023 toen het Pituffik ging heten.

[eBay](#)

Vanaf 1969 werd op postzegels van Groenland naast 'Grønland' ook 'Kalâtdlit Nunât' als landsnaam gebruikt en vanaf 1978 'Kalaallit Nunaat', vlak voor het toekennen van een grotere mate van zelfbestuur (in 1979). Met beelden van het Deense koningshuis (zoals Koningin Margrethe II) en natuurlijk ook ijsberen. Dat laatste deed ook Canada een aantal keren.

Maar er zijn ook Canadese postzegels die de geschiedenis van het noordelijke deel van Canada met kaarten illustreren. Toen Canada in 1867 los kwam van Groot-Brittannië hoorde daar het noordoosten nog niet bij ('The Arctic Archipelago'). Dat gebeurde pas in 1880 (zoals op de postzegel uit 1980 is te lezen) en op een serie over de ontstaansgeschiedenis van Canada als zelfstandig land is dit ook zichtbaar. Op de tweede zegel in de serie is de situatie in 1873 aangegeven toen het noordoosten er nog niet bij hoorde. Op de derde zegel (uit 1905) wel (maar nog niet Newfoundland!). Bij de vlaggenserie uit 1979 werden over de noordelijke gebieden (Yukon bij Alaska en het enorme Northwest Territories) postzegels uitgegeven. In 1999 werd het noordoosten afgesplitst van Northwest Territories en kreeg het als Nunavut een speciale status.

Nunavut (wikipedia)

En nu maar afwachten of Trump (a.k.a. agent Krasnov) binnenkort op de postzegels staat van Groenland en/of Canada. Al dan niet samen met zijn nieuwe boezemvriend.

PostBeeld

De postzegelspecialist van Nederland met een enorme wereldvoorraad postzegels

Daarnaast heeft PostBeeld een grote voorraad posthistorie, postwaardenstukken, FDC's, catalogi, albums (nieuw & tweedehands) en andere benodigdheden. Tevens bieden wij nieuwtjesabonnementsen aan op motief of land en organiseert PostBeeld elke eerste dag van de maand een veiling.

www.postbeeld.nl (webshop & veiling)

www.freestampcatalogue.nl

Gebruik de kortingscode PBTRY om eenmalig 10% korting op uw online aankoop te ontvangen.*

Fysieke winkel: Haarlem, Kloosterstraat 17
Kijk voor openingstijden & meer informatie op onze website.

* De kortingscode geldt niet voor nieuwtjesabonnementsen en veilingaankopen.

HOBBY

prof

Contact Hobbyprof
tel: 023-3032750
info@hobbyprof.nl

Hobbyprof verwent de modelbouwer met een unieke voorraad!

Hobbyprof heeft een ruime collectie spoorweg- en landschapsmodelbouw, bouwdozen(kits), gereedschap, verf, airbrush, lijmen, bouwplaten en nog veel meer.

www.hobbyprof.nl

PARTNER IN
THE GLOBAL
PHILATELIC NETWORK

CORINPHILA

POSTZEGELS, MUNTEN EN PRENTBRIEFKAARTEN

UW INTERNATIONALE PARTNER!

Inzet: 600 €
Hamerprijs:
1.100 € *

Inzet: 120 €
Hamerprijs: 1.500 € *

Inzet: 2.000 €
Hamerprijs: 3.800 € *

Inzet: 2.000 €
Hamerprijs: 2.400 € *

Inzet: 1.200 €
Hamerprijs:
1.900 € *

Inzet: 800 €
Hamerprijs: 1.400 € *

Inzet: 750 €
Hamerprijs: 2.600 € *

Inzet: 1.000 €
Hamerprijs: 2.400 € *

Stuur afbeeldingen van uw collectie/verzameling naar WhatsApp 06-27361983 voor een digitale taxatie

Op de Corinphila veiling van maart 2025 werd o.a. dit poststuk over Haarlem geveild en het bracht het dubbele op van de startprijs: 240 euro! De omschrijving was: "Warmond Franco (Ey 100) op 5 cent blauw plaat V op envelop via Leiden 20-6-1861 (gebroken ringstempel) naar Haarlem, pracht ex.". Het is een brief aan de Heer J.H. Krelage aan de Kleine Houtweg te Haarlem.

Uit het Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek lezen we meer over deze heer J.H. Krelage ([NNBW](#)) :

KRELAGE (Jacob Heinrich), beroemd tuinbouwkundige en bevorderaar van de bloembollencultuur, 1 Nov. 1824 te Frankfort a. M. geb. (de ouders, toen reeds vele jaren in Haarlem gevestigd, hielden daar tijdelijk verblijf) en 1 Dec. 1901 te Haarlem gest. Zijn vader, E r n s t H e i n r i c h K r e l a g e, was in 1804 op 18-jarigen leeftijd uit Duitschland naar Holland overgekomen, waar hij na verloop van eenige jaren te Haarlem de handelsfirma stichtte, die nog altijd naar hem genoemd wordt en waarin de zoon in 1850, vijf jaar vóór 's vaders dood, als deelgenoot werd opgenomen. Na zijn eerste onderwijs op de school van Scholten te Haarlem ontvangen te hebben, studeerde de jonge K. eenige jaren te Frankfort a. M. in natuur- en plantkunde, talen enz. en begon in 1844, op 20-jarigen leeftijd zijn handelsreizen naar Engeland, Frankrijk, België en Duitschland, die sedert een reeks van jaren door hem persoonlijk werden voortgezet. Weldra was de roem van het haarlemsche handelshuis zoozeer gevestigd, dat zelfs buitenlandsche vorsten Krelage's „Bloemhof" aan den Kleinen Houtweg in de Spaarnestad met een bezoek vereerden. „Le roi du pays des Tulipes", de koning van het tulpenland, werd K. soms genoemd. Toegerust met een buitengewone kennis van zijn vak, was hij heel zijn leven met den grootsten ijver werkzaam aan de bevordering der belangen van den tuinbouw en de bloembollencultuur. Vooral de veredeling van tulpen en hyacin-

Klapper van de veiling was veilingstuk nummer 1, een klapper met allemaal Nederlandse briefkaarten uit de periode rond 1900: de inzet was 4000 en het ging weg voor 6500 euro!

Postkarte — Post card
Carte postale — Weltpostverein
União postal universal — Unionspost
Karta korespondencyjna — Kartolina postalna
Briefkarte — Briefkaart — Cartolina postale
Briefkarte — Opreparce lincazo.

Gomels

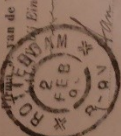
aan
Mij. Dr. J. Langerman.
D. J. Langerman.
D. J. Langerman.

T. E. L. S. 94.

HANDELS- en NATUURBEEKERIJ
VAN
Kunsts, Potten en Hamsteren,
A. VAN DE VEN,
Kunsts van de Ven Hrn.
Eindhoven.

BRIEFKAART
aan de heer de Wed. J. van Nelle
Schiedamschen dijk
Rottterdam.

BRIEFKAART
(CARTE POSTALE)
Algemeene Postvereniging (Union postale universelle)
Zijde voor het adres bestemd. (Côté réservée à l'adresse.)

aan
Mij. Dr. J. Langerman.
D. J. Langerman.
D. J. Langerman.

Drukmaatschappij
Drukmaatschappij

BRIEFKAART
(CARTE POSTALE)
Algemeene Postvereniging (Union postale universelle)
Drukwerk
ADRES

aan
Mij. Dr. J. Langerman.
D. J. Langerman.
D. J. Langerman.

Vilgave J. A. de Brauer, Aardenburg.

DS